

SCI-CONF.COM.UA

EUROPEAN SCIENTIFIC DISCUSSIONS

**PROCEEDINGS OF VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
APRIL 25-27, 2021**

**ROME
2021**

EUROPEAN SCIENTIFIC DISCUSSIONS

Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference

Rome, Italy

25-27 April 2021

Rome, Italy

2021

UDC 001.1

The 6th International scientific and practical conference “European scientific discussions” (April 25-27, 2021) Potere della ragione Editore, Rome, Italy. 2021. 545 p.

ISBN 978-88-32934-02-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // European scientific discussions. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. Potere della ragione Editore. Rome, Italy. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-european-scientific-discussions-25-27-aprelya-2021-goda-rim-italiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: rome@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 Potere della ragione Editore ®

©2021 Authors of the articles

85. *Кукса А. Г.* 454
СТРАТЕГІЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ - ІНСТРУМЕНТ
АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА.
86. *Кушнір В. С., Задояна К. Ю.* 459
АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ПРОЦЕСІ ВИБОРУ І
РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.
87. *Ліпський Р. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б.* 466
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА
ЕКОНОМІКУ ІТАЛІЇ КІНЦЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ.
88. *Лисицкий В. Л., Зизин А. М.* 471
ИНТЕЛЛЕКТУАЛИЗАЦИЯ ПРОЦЕССОВ СТРАТЕГИЧЕСКОГО
УПРАВЛЕНИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ
ПРЕДПРИЯТИЯ ПЧЕЛОВОДСТВА.
89. *Лищенко О. Г., Ярмусь Д. В.* 477
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.
90. *Шаравара Р. І.* 482
ВИБІР МОДЕЛІ РЕГУЛЮВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ КРАЇНИ:
КЛАСИФІКАЦІЙНИЙ АНАЛІЗ.
91. *Шаповал В. В., Манов М. А.* 487
РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС ХАРКОВА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ:
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.
92. *Юхименко П. І., Однорог М. А., Ястреб В. В.* 491
КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ НА
СЕЛІ.

LEGAL SCIENCES

93. *Sikaliuk A. I., Perminova V. A.* 496
ORGANIZATION OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN
DIFFERENT LEVEL GROUPS.
94. *Киричук Б. С., Якимчук М. Ю.* 500
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ ЮРИСТА В
СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.
95. *Корогод С. В., Васил'єва Д. В.* 506
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ: ОСНОВНІ
ПРОБЛЕМИ.
96. *Курилін І. Р.* 509
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КРИМІНАЛІСТИЦІ:
ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ.
97. *Масенко А. О.* 514
ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ КОНФІСКАЦІЇ У ЗАРУБІЖНІЙ
ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ ЗАХОДІВ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ.

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ ІТАЛІЇ КІНЦЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Ліпський Роман Вікторович
Мокієнко Тетяна Володимирівна
Прийдак Тетяна Борисівна

к.е.н., доценти

Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна

Введення. В сучасному світі існує єдина, майже досконала, методологічна основа ведення обліку, яка ґрунтується на використанні подвійного запису, веденні рахунків обліку та складанні балансу. В різних країнах, на різних континентах в цій системі є свої особливості, недоліки та облікова культура, яка сформувалася під впливом наукових шкіл, історичних передумов та національних особливостей. Але, беззаперечно, основне місце в практичному застосуванні обліку належить Італії, як історичному осередку облікового мистецтва, але в жодному разі не винахіднику сучасної бухгалтерії, а лише систематизації облікових знань нагромаджених людством з початку часів.

Мета роботи. У роботі на основі досліджень історичного, методичного та наукового матеріалу розкривається хронологія та причини зародження обліку (зокрема і подвійного запису) та його розвиток в Італії в період XIV-XV століть, який вважається основоположним для виникнення перших наукових думок ефективно втілених у практику, що стали основою сучасної системи бухгалтерського обліку у світі.

Матеріали і методи. Прийоми рахівництва, способи відображення господарських операцій та методи їх систематизації і перевірки були постійно різними, вдосконалювалися, а іноді й змінювалися не в кращу сторону. Кожен етап розвитку науки закономірно пов'язаний з попереднім, так і в обліку, завдяки розумній інтерпретації та доповненню попередніх вчень та практичних

застосувань (а найголовніше з розвитком людства та технологій) облік розвивався і модернізувався відповідно до потреб торгівлі, економіки, військової справи та ремесла.

Результати та обговорення. Щоб повністю розвинути думку щодо історичних передумов формування подвійного запису та ведення обліку необхідно повернутися до ситуації, яка склалася в Італії XIII століття.

На початку 1200 року в Італії знання арифметики було зведено до мінімуму, майже все населення навіть не знало, як робити чотири прості математичні операції. Римська буквена нумерація була важким гальмом розвитку знання та арифметики. Крім того, матеріал для письма складався з оброблених шкур тварин (і їх кількість була обмеженою), оскільки папір та процедури його виготовлення ще не дійшли до Італії того часу. Якщо до всього цього додати дуже хитку соціально-економічну ситуацію у багатьох Італійських регіонах, в яких основним видом розрахунків був бартер, стає зрозуміло, на скільки рахунки компаній, записи та фінансові операції були обмежені як кількістю, так і за обсягом.

Однак Італійські регіони та купецькі компанії у морських містах (Венеція, Генуя, Піза та інших), що мали комерційні відносини з портами Північної Африки, Близького Сходу і взагалі з усіма містами, що виходили до басейну Середземного моря розросталися швидкими темпами і ситуація з відображенням облікових записів та веденням рахунків і господарства повільно розвивалась у сприятливому напрямку.

Ще у 1202 році математик Леона́рдо Піза́нський (італ. Leonardo Pisano), відоміший як Фібоначчі (Fibonacci) завершив свою головну наукову працю Книга абака (лат. Liber abaci), в якій він звернув увагу Західного світу на індоарабську нумерацію на основі чисел, включаючи нуль, простоту і зручність виконання математичних операцій та інших складних обчислень. Сам Фібоначчі навчився і застосовував арабську математику в Алжирі, працюючи нотаріусом.

Через повільне розповсюдження свого вчення (проблеми з папером,

відсутність друкарства) арабські цифри викоринилися у економіку та облік торгівельних компаній Італії ближче до середини XIV століття. А вже у 1340 році в записях муніципалітету Генуї є згадки про подвійний запис при проведенні операцій та рахунки, як доказ того, що арабські цифри можуть використовуватися в бухгалтерському обліку без незручностей. Однак було і багато прихильників латинської нумерації, які наголошували на збереженні культурної історичної складової та пояснювали, що арабськими цифрами легше фальсифікувати дані в записах.

Другою важливою подією кінця XIII століття було введення паперу та будівництво першої в Італії паперової фабрики в місті Фабріано (італ. Fabriano) у регіоні Марке, провінція Анкона. Це дозволило отримати більше бухгалтерських записів за нижчою ціною вартості паперу. Починаючи з XIV століття, використання реєстрів на папері дедалі більше поширюється, стаючи не тільки ексклюзивним, а обов'язковим при здійсненні господарських операцій. Соціально-економічні умови населення розвинутих регіонів значно зростають. Тепер усі умови для еволюції бухгалтерського обліку готові.

На початку XV століття крім використання подвійного запису відбувається введення Журналу (італ. Libro giornale) – в якому реєструються операції початкового сальдо, виправлення помилок у записах та коригування в торгівельному обліку.

Так венеціанські бухгалтери 1400-х років вже використовували бухгалтерські книги:

– для елементарних записів: меморіал (італ. Memoriale або Brogliaccio);

– для складних записів: журнал (італ. Journal або Quaderno (Ledger)).

Венеціанські журнали склалися з двох частин: надходження (італ. Dare) та вибуття (італ. Avere), розташованих на двох аркушах.

Цю форму рахунків називали «alla veneziana», оскільки вона була «методом Венеції» – це перші спроби відтворення дебетових і кредитових рахунків.

Необхідно враховувати раціональність використання цих реєстрів, оскільки і сьогодні вони складають основу всього бухгалтерського обліку.

Але в Ломбардії (італ. *Lumbardía*) пішли ще далі, адже за записами від 1197 року муніципалітет Мілана вимагав реєструвати борги та кредити в реєстрах з розділеними розділами, які називалися «*tabulae*». Така реєстрація, що застосовувалася в Ломбардії приблизно початку 1400-х років це перша форма табличного методу записів операцій, що включає кредити та кредиторську заборгованість, задумані як відображення бухгалтерських операцій для ведення обліку. Характерним для цих «*tabulae*» є фактично запис цінностей, які стають предметом виявлення, що спонтанно приводить обліковців того часу до нового методу: подвійного запису.

В архівах міст регіону зберігаються головні книги, що оформлені за відносним табличним методом, їх кількість та однорідність як за формою, так і за «системами», до яких були застосовані бухгалтерські записи, припускають, що бухгалтери того часу пройшли одну бухгалтерську школу, де викладали системний метод ведення обліку.

А в муніципалітеті Генуї навпаки, ще у 1340 роках є записи і журнали про використання подвійного запису, однак наступні реєстри, що дійшли до нас з архівних джерел, більше не ведуться за цим методом, це, на наш погляд, означає, що винахід подвійного запису був дещо випадковим і не сприймався середньовічними бухгалтерами як відповідна подія та така, що її слід наслідувати.

Висновки. Всі згадки та архівні матеріали про ведення обліку та відображення записів діяльності компаній Італії того періоду свідчать про певний хаос і відсутність системного підходу. Однак третя важлива подія яка трапляється у 1494 році ставить крапки в цих питаннях, адже італійський чернець і математик Лукá Пачóлі (італ. *Fra Luca Bartolomeo de Pacioli*) публікує свою роботу з математики під назвою «Сума арифметики, геометрії, дробів, пропорцій і пропорційності» (італ. *Summa di arithmetica, geometrica, proportione et proportionalita*), один з розділів, якої називається «Трактат про обчислення та

записи» (італ. *Tractatus de computis et scripturis*), де пояснює основні принципи та методи ведення обліку, базові поняття та способи відображення записів та використання рахунків.

На наш погляд праця Бенедетто Котрульї (хорв. *Benedikt Kotruljevic*, італ. *Benedetto Cotrugli*) «Про торгівлю і досконалого купця» (італ. *Della mercatura e del mercante perfetto*), яка вийшла 1458 року була більш змістовною і в ній вперше говориться про бухгалтерський облік як науку, однак тут свою роль зіграв фактор маркетингу. Пачолі скористався найвидатнішим винаходом того часу – книгодрукарським верстатом Йоганна Гутенберга і швидко розповсюдив свою працю на всю Італію, а потім і Європу, що стало ключовим фактором його успіху.

Ми не скільки не зменшуємо важливість і цінність значення праці Пачолі, проте він не був винахідником чи основоположником подвійного запису чи рахунків, він лише систематизував знання і інформацію отримані в процесі своєї роботи, а методи і форми обліку були впроваджені і застосовувалися італійськими компаніями задовго до нього.